

NA WARSZTACIE

PRZEWODNIK PO „LEGO”

Będąc za granicą często trafiamy do sklepów z półkami pełnymi różnych zestawów klocków LEGO. Coraz częściej pojawiają się one również w Polsce, a kupić je można też i za złotówki. Różnorodność zestawów tych klocków jest tak duża, że warto poznać klucz ułatwiający zakup odpowiedni do wieku i zainteresowań naszego dziecka. Kluczem tym jest system oznakowań stosowanych przez firmę produkującą LEGO. Chcielibyśmy więc naszym Czytelnikom przybliżyć „tajemnicę” jego stosowania. Wszystko jednak ma swoją historię, którą warto chyba poznać, więc zacznijmy właśnie od niej.

W 1932 r. Spółka „Lego” rozpoczęła produkcję drewnianych klocków i różnych ich zestawów do konstruowania. W 1947 r. zaczęto produkowanie klocków z tworzyw sztucznych, ale nie było to jeszcze idealne rozwiązanie. Dopiero w 1939 r. znalazły się w sprzedaży klocki „Automatic Bindig Bricks” z guziczkami w górnych częściach spinającymi poszczególne klocki. Produkowane w tym czasie klocki LEGO miały po 8 takich guziczków każdy. W roku 1954 ustalono „Dziesięć przykazań idealnej zabawki przyszłości”. Według tych przykazań ideał, do którego dążono powinien wykazywać: nieograniczoną możliwość zabawy, służyć zarówno chłopcom, jak i dziewczynkom, być zabawą interesującą dla wszystkich grup wiekowych, dostarczać rozrywki przez okrągły rok, zapewniać jak największą liczbę godzin gry, być zabawą spokojną i zdrową, rozwijać fantazję, kreatywność i inteligencję grającego, mieć zależność zwielokrotniania wartości gry proporcjonalną do liczby jej elementów, posiadać łatwość rozszerzania gry o nowe elementy oraz odznaczać się perfekcyjną jakością wykonania.

Właśnie w 1954 r. Godfield Kirk Christiansen opracował taki sposób budowy klocków, który dawał możliwość konstruowania ogromnej liczby kombinacji. Sposób ten polegał na zastosowaniu „rurek” ułatwiających stabilne łączenie poszczególnych klocków. Dla przykładu: używając 6 klocków z 8 guziczkami w każdym, doliczono się aż 103 milionów możliwych kombinacji!

Dziś LEGO składa się z 1300 elementów w 350 zestawach, każdego roku przybywa coś nowego, a sprzedawane jest w 115 krajach świata.

Klocki LEGO dzielą się na:

1. DUPLO:
  - a) BABY,
  - b) zestawy podstawowe,
  - c) zestawy tematyczne.

Zabawki DUPLO dla najmłodszych umożliwiają bezpieczną, wesołą zabawę rozwijającą umiejętności poznawcze dziecka

2. LEGO (zestawy konstrukcyjne):

- a) LEGO BASIC 3+, 5+, 7+,
- b) FABULAND,
- c) LEGOLAND: miasto, zamek, podróż w kosmos, piraci,
- d) statki LEGO,
- e) kolej LEGO,
- f) technika LEGO.

3. DACTA.

Program DUPLO

Najszybszy rozwój dziecka następuje w pierwszych 5 latach jego życia. Jest to bardzo ważny okres bowiem właśnie wtedy dziecko poznaje i uczy się świata, w którym będzie żyło. W wieku 2-3 lat wzrasta zainteresowanie otoczeniem, maluchy zaczynają eksperymentować, badają, składają, rozkładają, lubią się po prostu bawić, jak sądzą dorośli, choć dla samego dziecka zabawa ta często jest ciężką pracą. System DUPLO zapewnia przyjemność w zabawie ze znanymi i lubianymi przez dzieci elementami. Przeznaczony jest dla wieku od 3 miesięcy do 5 lat i stanowi kombinację klocków i zabawek, której wszystkie części pasują do siebie i można je dowolnie składać. Kłoczek DUPLO jest oczywiście większy (8 razy) od klocka LEGO, ale do jego systemu pasują również elementy z pozostałych programów LEGO.

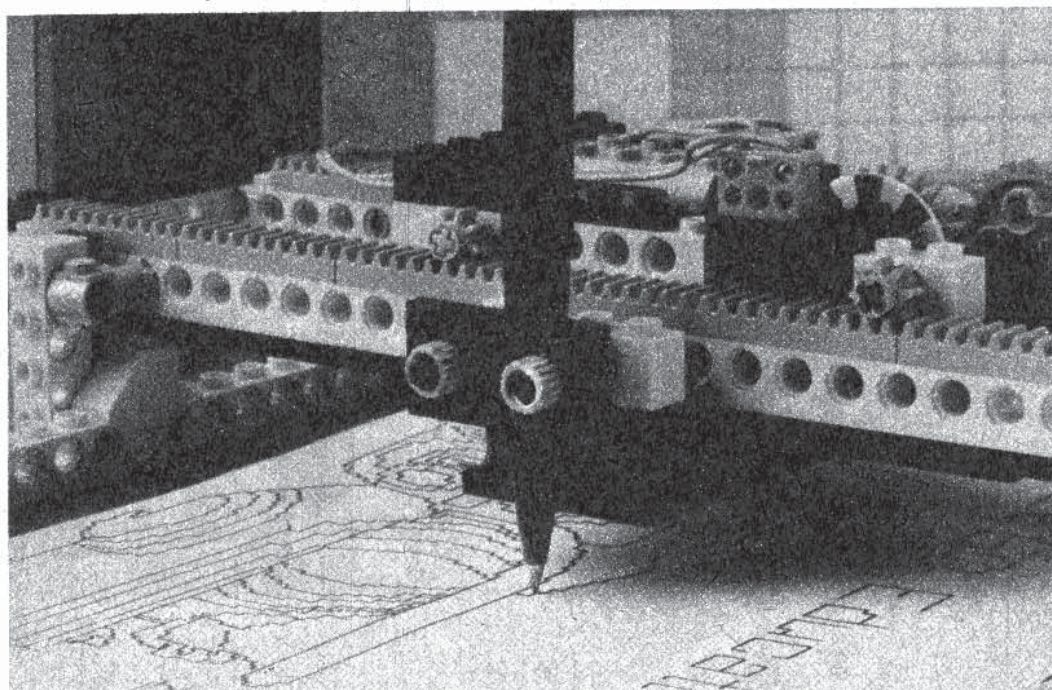
System DUPLO może być stale uzupełniany i rozwijany, a praktyka wykazała, że jest także dostosowany do powiększających się z wiekiem i rozwojem możliwości percepcyjnych dziecka. Zabawki z tej serii wydają dźwięki, dają się układać, przesuwać, są otwierane i zamykane. Zabawa zestawem DUPLO daje dzieciom tym większą satysfakcję, że wprowadza różnorodne figury, które pełnią rolę modeli, a poza tym rozwija spostrzegawczość i umiejętność kojarzenia, wyrabia zręczność manualną oraz koordynuje intelekt z ruchem.

BABY LINE (od 3 miesięcy) – zabawki w tym zestawie mają różnorodne formy, żywe kolory i wydają wiele różnych dźwięków przy potrząśnięciu nimi, obracaniu czy naciskaniu.

PODSTAWOWE ZESTAWY DUPLO przeznaczone są dla dzieci od 1,5 roku życia. Dziecko potrafi już składać i rozkładać określoną całość, zaczyna zauważać jej sens. Właśnie eksperymentowanie, które jednocześnie uczy i sprawia przyjemność jest tu podstawową zasadą. Zestaw ten składa się z klocków, drzwi, okien, figur, pojazdów i elementów do obracania.

TEMATYCZNE ZESTAWY DUPLO to gry dla dzieci od 2 lat. Znajdujące się w nich znaczące elementy z funkcjami dają dziecku

Zestawy LEGO-DACTA pozwalają na zbudowanie np. poltera sprzężonego z komputerem.

Dla nieco starszych zestawy DUPLO umożliwiają budowanie (i rozbieranie) własnych konstrukcji

Zestawy LEGO-BASIC przeznaczone są dla dzieci w wieku od lat 3, 5 i 7

Najnowszy zestaw tematyczny PIRACI umożliwia skonstruowanie baśniowego świata piratów

Z elementów zestawu ZAMEK tworzyć można np. średnio-wieczne bastiony obronne

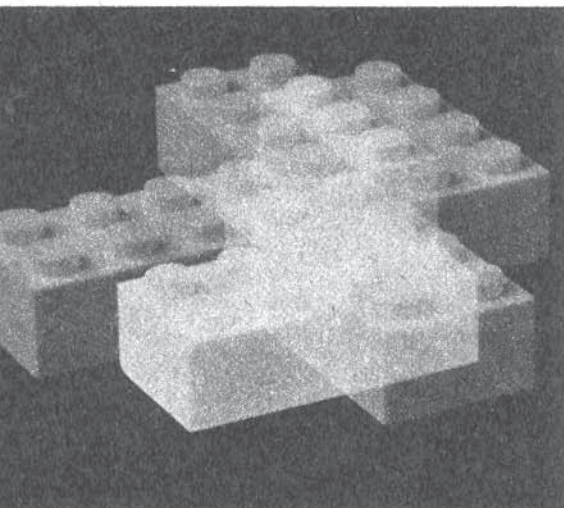
Zestawy LEGO-TECHNIC to możliwość konstruowania, np. takich jak na fotografii samojazdnych modeli

możliwość współtworzenia fabuły w czasie zabawy. Dodatkową zaletą stanowi także przygotowanie różnych tematów, by było możliwe zamienianie poszczególnych jej elementów, bowiem części poszczególnych tematów pasują do siebie i mogą być wzajemnie uzupełniane. Oczywiście wszystkie części systemów BABY i DUPLO pasują do siebie i w ten sposób, w miarę rozwoju dziecka można je uzupełniać o nowe i trudniejsze elementy.

Program LEGO

Program ten stara się być odpowiedzią na naturalne potrzeby i dążenia dziecka, jego

Dwa klocki LEGO o jednakowej barwie mogą być ułożone w 24 kombinacje. Przy 6 takich klockach liczba możliwych rozwiązań wzrasta już do 102 982 500!

gry konstrukcyjne pobudzają fantazję i umiejętności kreatywne. Składa się on z zestawów:

BASIC 3+. Cyfra oznacza wiek dziecka, które normalnie się rozwijając posiadało już pewne umiejętności i od wieku określonego tą cyfrą potrafi wykonywać pewne konstrukcje logiczne. Dziecko od lat 3 ma potrzebę poznawania i zabawy, a **BASIC 3+** zachęca je do bawienia się klockami LEGO, do układania dowolnych konstrukcji i uczy kojarzenia przyczyn ze skutkami. Zestaw ten ma wiele elementów prostych figur, nie zawiera jednak planów i wzorów konstrukcyjnych.

LEGO BASIC 5+ (dla dzieci od lat 5) jest zestawem, który pełni rolę podobną do poprzedniego, ma jednak nieco trudniejszy stopień konstruowania. Zawiera większy wybór zarówno elementów podstawowych, jak i specjalistycznych, np. belki, śmigła, a największe zestawy tego typu wyposażone są nawet w silniczki.

LEGO BASIC 7+. W tym zestawie znajdują się już plany budowy poszczególnych modeli i fazy ich konstruowania. Znajdują się w nim elementy dodatkowe, jak np. płyty obrotowe, koła zębate, listwy itd. Największy zestaw tego typu zawiera silnik napędowy o napięciu zasilania 4,5 V.

FABULAND – to zestawy przeznaczone dla dzieci od lat 4. Stanowią one uzupełnienie zestawów LEGO i tworzą system, w którym figury zwierząt odgrywają ludzkie

role w społeczeństwie **FABULANDU**. Są tu zestawy składające się z dwóch figur oraz różnych narzędzi i pojazdów, a także propozycje monotematyczne.

LEGOLAND są programami tematycznymi podzielonymi na kilka różnych typów. Jednym z nich jest zestaw **MIASTO (Stadt)**, z którego elementów można zbudować całe miasto z jego ulicami, stacjami benzynowymi, budynkami mieszkalnymi i komunalnymi, warsztatami, lotniskiem itd. Dokupując nowe elementy zestawu dziecko rozbudowuje „swoje” miasto. Podobne zestawy to **ZAMEK**, i **LOTY KOSMICZNE**.

W 1989 r. do sprzedaży wprowadzono nowy program tematyczny **PIRACI**, który składa się z 11 różnych zestawów tworzących fantastyczny świat korsarzy.

Programy **LEGO-STATKI**, **LEGO-KOLEJ** oraz **LEGO-TECHNIC** to już uniwersalne zestawy modelarskie. Umożliwiają tworzenie ciekawych konstrukcji, w tym również z własnym napędem, w poszczególnych dziedzinach techniki. Zawierają one określone propozycje poszczególnych konstrukcji i jednocześnie dają możliwość konstruowania dowolnych modeli.

DACTA

Zestawy tego systemu są raczej niedostępne w wolnej sprzedaży. Pełnią rolę pomocy w nauczaniu i przeznaczone są do przedszkoli i szkół podstawowych. Pozwalają wychowawcom i nauczycielom poprzez zabawę uczyć dzieci zasad działania poszczególnych urządzeń, poznawać prawa fizyki itp.

Na zakończenie warto dodać, że klocki LEGO wytwarzane są z materiałów nietoksycznych, łatwo zmywalnych i trudno łamliwych. Przeznaczone dla najmłodszych mają zaokrąglone krawędzie i są zabezpieczone przed uszkodzeniami, które mogłyby stanowić dla dzieci zagrożenie.

LEGO stanowią uznany na całym świecie sposób atrakcyjnej dla dzieci zabawy połączonej z wartościami, które dodatkowo wpływają na rozwój psychiczny, intelektualny i fizyczny naszych pociech. Są ze wszechmiar pożądane także od strony wychowawczej i warto byłoby podjąć starania ułatwiające powszechny dostęp do tej mądrej zabawki również polskich dzieci.

Józef Cypel